

Style uczenia się

R.I. Anders zdefiniował styl uczenia się jako „czynności i procesy myślowe, które warunkują dobre wyniki uczenia się”. Na przestrzeni lat dokonano wielu klasyfikacji stylów uczenia się. Jedną z bardziej znanych jest klasyfikacja VAK zaproponowana w 1920 roku przez pedagogów takich jak: Keller, Fernald, Keller, Orton, Gillingham, Montessori i Stillman. Zgodnie z nią ludzie dzielą się na wzrokowców, słuchowców i kinestetyków.

Wzrokowcy lubią porządek wokół siebie, pamiętają dobrze kolory i rysunki oraz lokalizację przedmiotów. Mają problemy z zapamiętaniem nazwisk, tytułów, nazw itp. Używają zwrotów: „ciemno to widzę”, „zobacz, jaka piękna muzyka”, „popatrz, jak łatwo to zrozumieć”, „spójrz, jak to pięknie pachnie”. Typowy wzrokowiec posługuje się technikami wizualnymi, by lepiej przyswoić informacje. Najlepiej uczy się tego, co widzi. Wzrokowcy często posługują się takimi słowami jak „widzieć”, „patrzeć”, „wygląd”, „obserwować”. Stąd też używają zwrotów takich jak: „popatrz jak łatwo to zrozumieć” „spójrz jaka piękna muzyka”, „zobacz jak to pięknie pachnie”. Zapominają to co usłyszą, a zapamiętują to, co zobaczą. Działają według zasady: „pokaż mi, a ja zrozumie”. Nauczyciel, który chce pomóc wzrokowcowi w łatwiejszym przyswajaniu informacji powinien starać się z jednej strony stosować różnorodne

formy wizualne na lekcjach jak również inspirować ucznia do samodzielnego używania i łączenia grafik.

Słuchowcy lubią mówić i dobrze im to wychodzi. Uczą się, słuchając innych, słysząc w rozmowie samych siebie oraz dyskutując z innymi. Mogą mieć kłopoty z odczytaniem map i geometrią, za to dobrze zapamiętują muzykę, dialogi. Często używają sformułowań: „coś mi tu zgrzyta”, „słuchaj, jakie to ciekawe”, „posłuchaj jakie to dobre”. Słuchowcami nazywamy takie osoby, które najefektywniej uczą się poprzez wrażenia audytywne. To osoby o bardzo dobrze rozwiniętej inteligencji muzycznej przykładowo dyrygenci, instrumentalisci, lutnicy, piosenkarze czy melomani. Jako, że głównym zmysłem dzięki któremu odbierają i interpretują informacje pochodzące ze świata zewnętrznego jest słuch to, aby ich nauka była skuteczna trzeba posłużyć się specjalnymi narzędziami.

Kinestetycy uczą się najchętniej w ruchu, angażując się aktywnie w procesie uczenia się poprzez stymulację, odgrywanie ról, eksperymenty, badania i ruch oraz uczestnicząc w czynnościach z życia codziennego. Męczą się słuchając wykładów i potrzebują wtedy choćby najmniejszej formy ruchu. Lubią nieporządek. Charakterystyczne dla nich zwroty to: „to mnie porusza”, „czuję nacisk/napięcie”

Tradycyjnie wśród kinestetyków wyróżniamy osoby o dominacji kinestetyczno-ruchowej i te o dominacji kinestetyczno-czuciowej, zwane powszechnie czuciowcami albo dotykowcami. Czuciowcy to osoby skłonne do refleksji, wrażliwe i empatyczne. Ich życie emocjonalne jest niezmiernie bogate, mówią cicho, gestykują delikatnie. Używają często takich słów jak „czuję” „mam wrażenie”, „odczuwam”. Kinestetycy o dominacji ruchowej używają z kolei takich zwrotów jak „naładowany”, „emocjonalny” „w gorącej wodzie kąpany” , „mam przecucie”, „gładko poszło”, „to mi leży na wątrobie”, „mam związane ręce”, są bardziej energiczni, ich pismo jest mało czytelne lub specyficzne, gestykują żywiłowo.

style uczenia się	charakterystyczne cechy	najsukuteczniejsze metody nauczania	przykłady konkretnych działań mających proces uczenia się
Wzrokowiec	<ul style="list-style-type: none"> - lubi demonstracje - lub pokazy, - lubi wykresy i tabele, - lubi opisy, - lubi robić notatki, - lubi czytać, patrzeć, rysować, - preferuje sztuki wizualne - lepiej zapamiętuje informacje zapisane na papierze od tych zasłyszanych - ma dobre poczucie kierunków i równowagi - ma lepsze poczucie przestrzeni niż czasu - słów i poprawnej pisowni lepiej się uczy, gdy je widzi - woli czytać niż słuchać wykładu nauczyciela - jest zorganizowany - woli oglądać, niż mówić czy słuchać - lepiej zapamiętuje twarze, niż imiona - łatwo rozprasza się w hałasie - łatwo zapamiętuje szczegóły, w tym kolory oraz układy przestrzenne 	<ul style="list-style-type: none"> - pokazy, - demonstracje - filmy - prezentacja graficzna - praca z tekstem - obserwacja 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykorzystywanie na zajęciach obrazów, zdjęć, map, wykresów, diagramów, prezentacji 2. Stosowanie podręczników i materiałów bogatych w formy graficzne; 3. Zachęcanie uczniów do korzystania z zakreślaczy w czasie robienia notatek, powtórek, przygotowań do testów 4. Wzbogacanie wykładów, prelekcje formami wizualnymi; 5. Posługiwanie się różnymi kolorami przy zapisywaniu informacji na tablicy 6. Zastępowanie plików audio filmami (zdjęcia i kontekst pozwolą lepiej zrozumieć treść usłyszaną) 7. Zachęcanie do indywidualnego oglądania filmów edukacyjnych
Słuchowiec	<ul style="list-style-type: none"> - lubi dialogi i rozmowy, - powtarza głośno to, co napisali, - rozmawia ze sobą, - lubi słuchać, - lubi wykłady, - lubi długie wypowiedzi własne, - lubi muzykę, - woli mówić o działaniach niż je oglądać, 	<ul style="list-style-type: none"> - wykład, - dyskusja w grupie , - pogadanki, - prelekcje, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachęcanie ucznia do korzystania ze słownych skojarzeń do zapamiętywania faktów; 2. Wykorzystywanie do lepszego zapamiętywania rytmu, stukania, klaskania, piosenek 3. Zachęcanie do oglądania filmów 4. Wykorzystywanie na lekcjach plików audio

	<ul style="list-style-type: none"> - dobrze pamięta twarze, - lubi czytać głośno lub półgłosem, choć czy ta powoli - lubi samodzielnie głośno czytać - nie boi się udzielać odpowiedzi ustnych, lubi wypowiadać się publicznie - jest dobry w wyjaśnianiu - pamięta imiona i twarze - zwraca uwagę na efekty dźwiękowe występujące w filmach - dobrze działa w grupie - myśli na głos, śpiewa lub nuci - szybko uczy się wierszy, rymowanek, piosenek 		<ol style="list-style-type: none"> 5. Zachęcanie uczniów do powtarzania swoimi słowami omawianych kwestii 6. Proponowanie nauki poprzez głośne powtarzanie materiału, tworzenie monologów 7. Stosowanie ustnych prezentacji, pisemne instrukcje zadań należy łączyć z relacjami ustnymi 8. Zachęcanie do udziału w dyskusjach grupowych 9. Dawanie uczniom więcej czasu na odczytanie fragmentu tekstu z uwagi na fakt, że czyta on wolniej 10. Modulowanie głosu podczas wykładu, podkreślanie, nacisk nacisk na kwestie najistotniejsze.
Kinestetyk czuciowiec	<ul style="list-style-type: none"> - pamięta to, co samodzielnie wykonał, nie to co zobaczył czy usłyszał - używa ciała i zmysłu dotyku, by poznać świat wokół siebie -lubi emocje i ruch - stawia na aktywność fizyczną, często uprawia sport np. bieganie, lubi chodzić na spacer - w czasie rozmowy aktywuje różne części swojego ciała, żywo gestykuluje - nie lubi czytać ani słuchać - w trakcie zajęć wierci się, ciężko jest mu usiedzieć w jednym miejscu przez dłuższy czas - ma dobre poczucie czasu i ruchu ciała - lubi porównywać różne rzeczy - wykazuje zdolności dekoracyjne, w pracy z narzędziami czy w naprawach - nieporządek to jego żywioł - jego wyobraźnię uruchamia ruch - jest mało odporny na wpływ otoczenia - uczy się przez wykonywanie czynności i bezpośrednie zaangażowanie, - pamięta, co sam wykonał, 	<ul style="list-style-type: none"> - projekt, - eksperyment -działania praktyczne - gry dydaktyczne - odgrywanie ról, - psychodrama, - pantomima 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykorzystywanie na lekcjach obiektów fizycznych np. modeli 2. W edukacji wczesnoszkolnej stosowanie modeliny, puzzli, drewnianych liter, globusów, map 3. Zachęcanie do pisania i rysowania na dużych arkuszach papieru, gdyż to także jest aktywność fizyczna 4. W miarę możliwości wykorzystywanie odgrywania scen i gry w czasie lekcji 5. Przeprowadzanie na lekcji eksperymentów i zajęć laboratoryjnych 6. Organizowanie wycieczek pozaszkolnych 7. Mobilizowanie ucznia do samodzielnego przygotowywania projektów 8. Stosowanie częstszych przerw w czasie nauki- nauka w krótkich blokach czasowych 9. Zachęcanie do nauki w czasie aktywności fizycznej.